

This Question Paper consists of 30 questions and 8 printed pages.
આ પ્રશ્નપત્રમાં 30 પ્રશ્નો અને 8 છપાયેલાં પાનાં છે.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

રોલ નંબર

Code No. 60/S/A/G
કોડ નં.

Set -

A

PSYCHOLOGY
(મનોવિજ્ઞાન)
(222-G)

Day and Date of Examination
(પરીક્ષાનો વાર અને તારીખ)

Signature of Invigilators
(નિરીક્ષકની સહી)

1.

2.

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and the total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question i.e. (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
- 4 All the questions including objective type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective type questions.
- 5 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 6 Write your Question Paper code No. **60/S/A/G-A** on the Answer-Book.
- 7 The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

સામાન્ય નિર્દેશ :

- 1 વિદ્યાર્થી તેનો રોલ નંબર પ્રશ્નપત્રના પહેલા પાને લખે.
- 2 પહેલાં પ્રશ્નપત્રને ચકાસી લેવું. પ્રશ્નપત્રમાં આપેલાં કુલ પાનાં અને પ્રશ્નોની સંખ્યા એટલી જ છે જેટલી પ્રથમ પાના ઉપર છે તે જોઈ લેવું અને પ્રશ્નો ક્રમવાર છે કે નહીં તે ચકાસી લેવું.
- 3 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના વિકલ્પો ઢા.ત. (A), (B), (C) અને (D) માંથી જે ઉત્તર લખવો હોય તેને આપેલી ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખવો.
- 4 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોની સાથે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર નિર્ધારિત કરેલા સમયમાં આપવા. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે અલગથી સમય નહીં આપવામાં આવે.
- 5 ઉત્તર પુસ્તિકામાં નિર્દેશ કરેલ સ્થાન સિવાય બીજા કોઈ પણ સ્થાને રોલ નંબર તથા અન્ય ચિહ્ન લખવાથી પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવશે.
- 6 પોતાની ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા **60/S/A/G-A** લખવી.
- 7 પ્રશ્નપત્ર બે ભાષામાં છે. કોઈ પણ શંકા નિર્માણ થાય તો અંગ્રેજી ભાષાંતરને પ્રમાણભૂત ગણવું.

PSYCHOLOGY

(મનોવિજ્ઞાન)

(222-G)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સમય : 3 કલાક]

[કુલ ગુણ : 100

- Note :**
- (1) All questions are **compulsory**.
 - (2) Marks for each question are indicated against it.
 - (3) For multiple choice questions, choose the correct answer among the four choices given as (A), (B), (C) and (D) and write it in your answer book.
 - (4) Questions 7-12 are short answer questions type I. Answer should not exceed 25 words each.
 - (5) Questions 13-25 are short answer questions type II. Answer should not exceed 80 words each.
 - (6) Questions 26-30 are long answer questions. Answers to these questions should not exceed 150 words each.

- સૂચના :**
- (1) બધા જ પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે.
 - (2) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ તેની સામે દર્શાવ્યા છે.
 - (3) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોમાં આપેલા ચાર વિકલ્પો (A), (B), (C) અને (D) માંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો અને તમારી ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખો.
 - (4) પ્રશ્ન સંખ્યા 7 થી 12 ટૂંકા જવાબના પ્રશ્નો (પ્રકાર-I) છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ 25 શબ્દોથી વધારે ન હોવો જોઈએ.
 - (5) પ્રશ્ન સંખ્યા 13 થી 25 ટૂંકા જવાબના પ્રશ્નો (પ્રકાર-II) છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ 80 શબ્દોથી વધારે ન હોવો જોઈએ.
 - (6) પ્રશ્ન સંખ્યા 26 થી 30 લાંબા જવાબના પ્રશ્નો છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ 150 શબ્દોથી વધારે ન હોવો જોઈએ.

1 _____ is about developing categories of objects and events. 1

- (A) Verbal learning (B) Concept learning
(C) Skill learning (D) Conditioning

_____ વસ્તુઓના અને બનાવોના વર્ગો પાડી વિકસાવવામાં આવેલ છે.

- (A) શાબ્દિક શિક્ષણ (B) ખ્યાલ (પ્રત્યય)નું શિક્ષણ
(C) કૌશલ્યનું શિક્ષણ (D) અભિસંધાન

2 _____ is a group of similar jobs in several establishments. 1

- (A) Occupation (B) Vocation
(C) Career (D) Special training

એક જ જૂથના કાર્યસ્થળે સરખા હોદ્દાવાળા કાર્યોના સમૂહને _____ કહે છે.

- (A) વ્યવસાય (B) રોજગાર
(C) કારકિર્દી (D) વિશિષ્ટ તાલીમ

3 _____ disorder is characterized by alternating phases of depression and mania. 1

- (A) Psychological (B) Somatoform
(C) Dissociative (D) Bipolar

_____ વિકૃતિએ દબાણ અને ભયનો વૈકલ્પિક તબક્કો છે.

- (A) મનોવૈજ્ઞાનિક (B) મનોદૈહિક
(C) વિઘટનાત્મક (D) બહુમુખીય

4 During _____ we selectively focus on a particular stimulus among many stimuli available to us. 1

- (A) memory (B) thinking
(C) perception (D) attention

_____ દરમિયાન આપણી સમક્ષ પ્રાપ્ત થતા અનેક ઉદ્દીપકોમાંથી અમુક ઉદ્દીપકને પસંદ કરી એના પર મનને કેન્દ્રિત કરીએ છીએ.

- (A) સ્મૃતિ (B) વિચારણા
(C) પ્રત્યક્ષીકરણ (D) ધ્યાન

5 Attitudes are positive evaluations of a person or an object. True/False 1
મનોવલણો એ વ્યક્તિ અથવા વસ્તુનું વિધાયક મૂલ્યાંકન છે. – ખરું / ખોટું

6 When two children are playing without interaction, it is called _____ play. 1

- (A) controversial (B) parallel
(C) temperamental (D) co-operative

જ્યારે બે બાળકો આંતરક્રિયા સિવાય રમતા હોય તો તેને _____ રમત કહે છે.

- (A) વિવાદાસ્પદ (B) સમાંતર
(C) સ્વભાવગત (D) સહિયારી

7 How does deprivation affect personality development ? 2

વ્યક્તિત્વ વિકાસ પર વંચિતતા કેવી રીતે અસર કરે છે ?

8 Define the term 'Organization'. 2

‘સંગઠન’ શબ્દને પરિભાષિત કરો.

- 9 Write any two skills that an interviewer should possess. 2
મુલાકાત લેનાર નિજ્ઞાત પાસે હોવા જોઈતા બે કૌશલ્યો લખો.
- 10 What do you understand by the term developmental tasks ? 2
વિકાસાત્મક કાર્યોથી તમે શું સમજો છો ?
- 11 List the necessary steps for a good career choice. 2
સારી કારકિર્દી પસંદગીનાં જરૂરી સોપાનોની યાદી આપો.
- 12 Describe the two characteristics of middle adulthood. 2
મધ્ય તરુણાવસ્થાની બે લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.
- 13 Define the term interest. How does interest help in selection of proper subjects and career ? 4
'અભિરુચિ'ને પરિભાષિત કરો. યોગ્ય વિષય અને કારકિર્દી પસંદગીમાં અભિરુચિ કેવી રીતે મદદ કરે છે ?
- 14 Briefly discuss the scope of psychology. 4
મનોવિજ્ઞાનના કાર્યક્ષેત્રની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
- 15 What are the main strategies to achieve the state of good mental health ? 4
સારા માનસિક સ્વાસ્થ્યની પ્રાપ્તિની મુખ્ય વ્યૂહરચનાઓ કઈ છે ?
- 16 Describe the aim of meditation. State the various benefits of meditation. 4
ધ્યાનનાં ધ્યેયો વર્ણવો. ધ્યાનના જુદા જુદા ફાયદાઓ જણાવો.

- 17 Discuss how psychological tests are used as a tool to understand human behaviour and psychological processes. 4
માનવવર્તન અને મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રક્રિયાઓને સમજવા માટે મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનો કેવી રીતે એક સાધન તરીકે ઉપયોગ થાય છે, ચર્ચા કરો.
- 18 What characteristics of motivation help us in pursuing our goals ? 4
પ્રેરણાની કઈ લાક્ષણિકતાઓ આપણા ધ્યેયને દિશા આપવામાં મદદરૂપ થાય છે ?
- 19 Describe various advantages of being a group member. 4
જૂથના સભ્ય રહેવાના જુદા જુદા ફાયદાઓ વર્ણવો.
- 20 Explain the role of balanced diet and sleep to achieve well being. 4
સુખાકારીની પ્રાપ્તિમાં સમતોલ ખોરાક અને પૂરતી ઊંઘની ભૂમિકા સમજાવો.
- 21 What are projective measures of personality ? Discuss the use of projective technique in understanding personality. 4
વ્યક્તિત્વ માપન માટે પ્રક્ષેપણ એટલે શું ? વ્યક્તિત્વને સમજવા માટે પ્રક્ષેપણ-પ્રયુક્તિઓના ઉપયોગની ચર્ચા કરો.
- 22 With the help of relevant examples discuss the unique nature of non-verbal communication in the Indian context. 4
ભારતીય સંદર્ભમાં અશાબ્દિક પ્રત્યાયનના આગવા સ્વરૂપની યોગ્ય ઉદાહરણોની મદદથી ચર્ચા કરો.
- 23 Describe the laws of perceptual grouping. 4
પ્રત્યક્ષીકૃત સંગઠનના નિયમોનું વર્ણન કરો.

- 24 Explain how adolescence is a period of rapid physical growth and sexual development. 4
કિશોરાવસ્થા ઝડપી શારીરિક વૃદ્ધિ અને જાતીય વિકાસનો ગાળો કઈ રીતે છે તે સમજાવો.
- 25 Define Attribution. How it helps to understand the causes of behaviour? 4
આરોપણની વ્યાખ્યા આપો. માનવવર્તનનાં કારણો સમજાવવામાં તે કેવી રીતે મદદ કરે છે ?
- 26 What is psychotherapy ? Explain the main steps in the process of psychotherapy. 6
મનોપચાર એટલે શું ? મનોપચારની પ્રક્રિયાનાં મુખ્ય સોપાનોની સમજૂતી આપો.
- 27 What is the concept of ‘Panch Koshas’ ? Explain Pranamaya Kosha in detail. 6
‘પાંચ કોષ’નો ખ્યાલ એટલે શું ? પ્રાણમય કોષની વિગતે સમજૂતી આપો.
- 28 Explain different mental components of thinking with the help of examples. 6
વિચારણાનાં જુદાં જુદાં પાસાંઓ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- 29 Briefly explain the term sustainable development. How can you contribute for a better environment ? 6
સાતત્યક્ષમ વિકાસ શબ્દ ટૂંકમાં સમજાવો. સારું વાતાવરણ પૂરું પાડવામાં તમે કઈ રીતે ફાળો આપી શકો છો ?
- 30 Discuss the socio-emotional and personality development in middle childhood. 6
મધ્ય બાલ્યાવસ્થામાં સામાજિક-આવેગિક અને વ્યક્તિત્વ વિકાસની ચર્ચા કરો.

